

Een nieuw Oostends kijkboek

door **Ivan VAN HYFTE**

Onder de kerstboom lag, afgelopen jaar, het nieuwe kijkboek "Oostende graag gezien", verschenen bij de Brugse uitgeverij De Klaproos. Het is de negentiende in een reeks en toont, naast enkele kleurrijke lithotekeningen, een affiche, een stadsplan uit 1897, wat publiciteitskaarten, allemaal (soms uitzonderlijke) oude prentkaarten van groot-Oostende. Ze zijn grotendeels afkomstig uit het Stadsarchief van Blankenberge, collectie Georges DEVENT.

Collectioneers zullen het met mij eens zijn dat een 25-tal van die ansichtkaarten effenaf schitterend iconografisch materiaal zijn die ik (wellicht samen met hen) zelden of nooit gepubliceerd heb gezien.

Jammer dat het voorzien van commentaar door auteur Siegfried DEBAEKE, soms wat gekunsteld overkomt. "Het m'as-tu-vu-gehalte van de toeristen" (nr 189); "Toch heeft er nooit een paard een hoef binnengezet" (i.v.m. stallingen nr 192) of bij een affiche van de Wellington "et pour les flamands la même chose" (nr 28)....

Hoofdbrok van die kleine recensie ligt echter in de historische duiding die niet altijd even correct blijkt te zijn:

- nr 28: "Leopold II en de hertog van Wellington gaven het startschot van de eerste paardenrennen..."
Op 29 juli 1883 wordt onder massale belangstelling de renbaan feestelijk geopend. Leopold II was er niet; zijn eerste bezoek was op de derde meeting (26 augustus 1883).
- nr 43: Edouard Moreauxlaan i.p.v. Moureauxlaan.
- nr 51: Hotel Royal Phare i.p.v. Cercle du Phare (zie ook 164).
- nr 61: "Het hotel is gesloten buiten het zomerseizoen"
Zie publiciteit in de "Guide d'Ostende et du Littoral" (1904): "Hôtel ouvert pendant toute l'année".
- nr 62: "het tweede handelsdok".
Het kanaal waarvan sprake verbond het eerste handelsdok met het kanaal Oostende-Brugge.
- nr 80: Grand Hôtel des Bains en niet Royal Hôtel (zie ook nr 71)
- nr 90: "ter hoogte van de Northlaan".
Wat doe je met achtereenvolgens Luikstraat, Henegouwenstraat, Limburgstraat en Luxemburgstraat?
- nr 97: "Het Instituut Sint Vincentius Ferrerius"
Hier verwacht de auteur de "Dochters der Liefde", toegekomen op 8 april 1895 te Oostende en op 15 juni verhuisd naar Langestraat 83, met de Dominicanessen (en niet de Predikheressen) die zich in 1887 kwamen vestigen in de Nieuwpoortsesteenweg, in een nog jong weeshuis, toegewijd aan Vincentius Ferrerius.
- nr 102: "slagerij Cartryse".
Zowel de kaart zelf als het winkelraam vermeldt een bakkerij.
- nr 103: "De vuurtoren van Raversijde".
A. DESEYNE, in Raversijde 1914-1918, batterij Aachen, heeft het over geleidelichten voor de scheepvaart.

- nr 104: "dit Noors chalet".
Hopelijk wordt bedoeld het middelste (het optrekje voor Leopold II) en niet het rechtse op de foto dat een tuinpaviljoen was.
- nr 106: "De zusters van de H. Jozef hadden een nonnenschool o.a. op de Parochie Sint-Pieters en Paulus (Koeienstraat)..."
De Koeienstraat lag aan de westelijke zijde van het vliegveld van Stene en werd in 1959 gewijzigd in Maurits Sabbestraat. Op de parochie Petrus en Paulus hadden de zusters verschillende scholen : het "Huis van het kind Jesus" in de Witte Nonnenstraat (1838); het "Huis van het Heilig Hart" in de Kaaistraat (1863) en in de Sint Sebastiaanstraat een "Franse school" en de niet-betalende "Katholieke kring" (1877).
- nr 125: "in de achtergrond de werkhuizen van het Zeewezen".
Vooreerst héél onduidelijk, maar ook onjuist. Moet de foto niet in spiegelbeeld bekeken worden ?
- nr 142: "de Kapucijnenstraat, één van de oudste straten van Oostende".
Alle oude straten, binnen het geometrische stadspatroon op de DEVENTER-kaart, zijn toch even oud.
- nr 171: "Hotel de Flandre in de Vlaanderenstraat".
Tot 1858 heette het: Kattestraat.
- nr 173: "maison Beenekens".
De muzikwink heette "maison Beenckens".
- nr 178: "een of andere katholieke manifestatie".
"SALVE" betekent "groet" of "heil" en wijst op de decoratie van het 4 september-feest van 1905 waarbij Leopold II ondermeer ontvangen wordt op het stadhuis aan het Wapenplein.
- nr 195: "Anwerpsestraat".
Al van het begin af (1897) heette die "Antwerpenstraat".
- nr 199: "Directeur Keuwels".
De juiste naam van de pianist van het Kursaal en stichter van het zangkoor "Het loze vissertje" was Jef KEURVELS (1866-1915).

Ook uitgevers kunnen zich wel eens vergissen. Zo heeft A.H.J. zijn prent verkeerdelijk benoemd: nr 184 is niet de Berlijnstraat maar de Koningstraat, richting Koninklijk Chalet-kruispunt met de Van Iseghemlaan.

Dit belet niet voluit te genieten van meer dan 200 zichtkaarten die mijn stad bijwijken onherkenbaar maken.

Hoog met stip, noteer ik, voor de vuist, de straten (nr 67, 69, 94, 95, 169, 182), het dorp Raversijde (nr 73, 101, 102), de kinderrijke Vuurtorenwijk (nr 108, 110); twee hoogst uitzonderlijke Conterdam- en Stene-kaarten (nr 115, 118), de groezelige Groentenmarkt (nr 146, 147, 150). Of de geanimeerde foto's van Baigneurs (119), oesterputten (46), nettenbreisters (127) of de drukte op een "zaiwiedinge" (143)...

Ik heb het allemaal "graag gezien".

Oostende graag gezien door Siegfried DEBAEKE – Brugge: De Klaproos, dep. 2005-V, 225 p.: 224 ill. (Graag gezien) – ISBN 90-5508-080-2. - € 22,95.